

για την αγάπη μας, για την ευτυχία μας. Συγχώρησέ με Λιάνα!... Δέν θέλω νά κλάις: Λιάνα, χουσάφι μου, ησούχασε. Άν ήξερες πόσο σπαράζεται ή καρδιά μου νά σε βλέπω έτσι!...

Δέν μου άπαντούσε, δέν μου έλεγε λέξι. Σάν νά μή μ' άκούγε, σάν νά μή ήξερε πώς βρίζομαι πλάι της και της μιλά. Τό έσπασμα της λύπης της ήταν δυνατό, άσυγχρότητο, άπελεισμένο. Οί λυγμοί συγκλόνηζαν τό λυγρό της χορμί. Σπαράζονταν ή καρδιά μου νά τη βλέπω.

Γονάτισα κοντά της και προσπάθησα νά την záμω νά σηκωθεί. Μά δέν δέχθηκε. Τήν παρακάλεσα με τά πετό θεριά, με τά πετό τρυφερά λόγια, με τού záμου. Δέν μ' άκούγε, ήταν λιγνιμένη στό ::λάμα...

Άπελίστηχα...
 'Η άπόπειρά μου, τό διάβημά μου πήγαινε στά χαμένα. Δέν ήπηρε έλλις πειά νά μιλήσουμε. Στέφθηκα όμως γάτι άλλο. Κάτι όχι τόσο ευγενικό, όχι τόσο τίμιο ίσως. Κάτι γιά τό όποιο θά μετανοιώσω βαθειά μιá μέρα, άν ή ύποψίες μου γιά τη Λιάνα βγοδν άνυπόστατες, ψεύτικες...

Μολαταύτα θά την παραζουλήσω!
 Θά την ζατασοποιήσω! 'Αλλοίμονο!... Είπε ή τελευταία μου ζαταφυγή. 'Η τελευταία μου έλπίδα...

Έτσι με την σκέφι αυτή, δέν έπέμεινα πεισισώτερο. Προς τί άλλωστε, 'Η Λιάνα δέν ήθελε νά μιλήση. 'Η λύπη της ήταν βαρεια, άνεξήγητα βαρεια, παράδοξη και ύποπτη.

Ποτέ ή Λιάνα δέν έδειξε τέτοια στάσι άπέναντί μου. Ναι, ζαταλαβαίνω καλά, πως τό ζαζό που μου ζούβει, τό ζαζό που την βασανίζει, είναι πολύ μεγάλο άπ' ότι φανταζόμουν.

Θεέ μου!... Τι ζαζό έκαμα λοιπόν και μου άφαιρεις την μοναδική μου ευτυχία, έπειτα από τόσων χρόνων αγάπη;

'Αν ή γυναίκα μου έκανε κανένα σφάλμα, άν ή γυναίκα μου έπρόδωσε την αγάπη μας, έπειτα από τόσων χρόνων άφοσίωσι, άν άνακαλήρω πως έδωσε σ' άλλον την αγάπη της, δέν θά μπορούσα νά ζήσω πειά. Θά πεθάνω!...

(Άπ' τό ήμερολόγιο της Λιάνας Σαβάς)

Μεσημέρι

'Η σκέφι πως θά καθίσω σέ λίγο στό τοπέζι άντίξυρόν στον Έρνέστο, ότι θά τον ζιττάξω στά μάτια, ότι θά του μιλήσω, ή σκέφι αυτή με ζάνει νά τρέμω!

Έτελείωσε!... 'Η ζωή αυτή, τό μαρτύριο αυτό δέν μπορεί νά διαρκέση πειά. Πρέπει νά δοθής ένα τέλος...

Κι' όμως... Ένώ τό έξωο καλά, ενώ τό ζαταλαβαίνω, πως μιá μέρα, άργά ή γρήγορα θά φύγω από τό σπίτι αυτό, ότι θά εγκαταλείψω τον Έρνέστο, μολαταύτα δέν έχω τό θάρρος, νά του πώ τίποτε, νά του μιλήσω...

Τό πρωί που με κρατούσε στην άγκαλιά του και με παρακαλούσε νά του άνοιξώ την καρδιά μου, έννοιωσα όλη αυτή την άδυναμία, ζατάλαβα καλά πως δέν θά μπορούσα νά του πώ ποτέ ούτε λέξι...

Τι θ' άπογίνη όμως;
 Τό άπόγευμα θά ιδώ τον Ζάκ... Τό άπόγευμα... Θεέ μου!... Θεέ μου!...

"Όλα αυτά τά πράγματα γυρίζουν στό μυαλό μου και με ζαταλαβίζουν!...

Καταλαβαίνω πως θ' άρρωσθήσω. Έχω χάσει πειά έξείνω που άποτελεί την υπέρτατη ευτυχία και τού πετό κοινού άνθρώπου. Τήν γαλήνη της ψυχής!

Κι' όμως αισθάνομαι βαθειά πως λατρεύω τον Ζάκ. Τον άγαπώ τόσο, όσο λυπούμαι τον Έρνέστο... Μόνον ή γυναίκες που βοθήσαν μέσα σέ δυό τέτοιες φωτιές ζαταλαβαίνουν τί ύποψέωσ αυτή τη στιγμή...

(Άπ' τό ήμερολόγιο της Λιάνας Σαβάς)

Μετά τό μεσημέρι

'Η ώρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρχίζω νά ντύνομαι. Κι' όμως νοιώθω μιá άβουλία, μιá τρυμερή έλειψη θελήσεως. Τρέμω και λαχταρώ γιά τό τίποτε και γιά όλα!...

(Άζολουθεί)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΤΑΛΛΕΎΡΑΝΔΟΥ

'Ο Ταλλεϋράνδος και ή κυρία ντέ Σταέλ. 'Ο Ταλλεϋράνδος προς τον δάνειστήν του. 'Η περιφρόνησίς του προς τους άνθρώπους. 'Ο Τραπεζίτης πειά πάντα κάτι... κέρνει!... Μάς... έσταυρώσατε!... Γιατί σας έδωσε ό Θεός τον λόγον. Τό σονάχι του κ. Σεμονβίλ. 'Η κακή άνατροφή του Ναπολέοντος.

'Ο περιήμος Γάλλος έμπορός Ταλλεϋράνδος κάποτε καθόταν μεταξύ της κ. ντέ Σταέλ και της κ. Ρεζαμιέ. Δέν έκανε δέ από του νά τους λή διάφορες φιλοφρονήσεις και ζουπλιμέντα, χωρίς όμως νά δείχνη σέ καμιά από τις δυό τους ιδιαίτερα προτίμησιν...

— Τελοσπάντων, τού είπε στό τέλος έννευρισμένη ή κ. ντέ Σταέλ, εάν ή κ. ντέ Ρεζαμιέ και έγώ... πέρταμε στη θάλασσα πειά από τις δυό μας θά τρέχατε νά σώσετε πρώτη!...

— 'Ό! βαρύνη, άπήνησεν ό Ταλλεϋράνδος χαμογελώντας, είμαι βέβαιος πως σεις θά... ξεφοτε θανατάσιο ζουλίμα!

— Θά ήθελα πολύ νά μάθω ποτε τελοσπάντων θά με πληρώσατε: είπε μιá μέρα στον Ταλλεϋράνδο ένας από τους δανειστάς του.

— Είσαθε πολύ περίεργος, φίλε μου, κι' ή περιέργεια είναι τό τρυμερόσος των έλαττωμάτων, ήρξέσθη ν' άπαντήση άπαθώς ό πρίγκιψ.

'Ο Κλωνό έλεγε γιά τον Ταλλεϋράνδο:

— «'Η όση περιφρόνησίς του προς τους άνθρώπους ήρξίλειται στό ότι... θά έμελέτησε πολύ τον εαυτό του!»

'Ο Ταλλεϋράνδος, έκάλισε κάποτε έναν πλουσιώτατο τραπεζίτη, γιά νά τον συμβουλευθή σχετικά με κάποιον οικονομολογικό ζήτημα.

Άντι τού τραπεζίτου όμως πήγε ό πρώτος του γραμματέας, ό οποίος άνήγγειλε στον Ταλλεϋράνδο ότι ό προϊστάμενός του είχε άναχωρήσει πρό όλίγων ήμερών γιά την έξοχη του Μπανιέ.

— Καί γιατί έπληγεν εκεί; έρώτησεν ό Ταλλεϋράνδος.

— Μά... γιά νά πάρη τον άέρα του...

— Άη! βέβαια... είπε τότε ό Ταλλεϋράνδος χαμογελώντας ειρωνικά. Κάτι πρέπει... νά πέρνη πάντοτε!...

Σιά 1797, ένας από τους πέντε διεθυντάς που κυβερνούσαν τότε τη Γαλλία, ό Λά Ρεβεγιέ-Λε-που, θέλησε νά λανσάρη μιá νέα θρησκεία ιδιής του έπινοήσεως, την «Θεοφιανθιθωπία».

Πρός τοιτο, έκανε μιá διάλεξη, καθ' ήν ανέπτυξε τις άρχές της νέας αυτής θρησκείας. Στό τέλος της διαλέξεως, ό Λά Ρεβεγιέ-Λε-που έπλησίασε τον Ταλλεϋράνδο, ό οποίος συγκαταλέγεται μεταξύ των άρχιστών του και τον έρώτησε:

— Πώς σας φαίνεται, λοιπόν, ή νέα μου θρησκεία!...

— Τι νά σας πώ... άπήνησεν ό Ταλλεϋράνδος. 'Ο 'Ιησους γιά νά έδρατώση την θρησκεία του έσταυρώθηκε πρώτα κι' ύστερα άναστήθησεν...

— Λοιπόν!...

— Θά σας συμβούλευα λοιπόν, άν θέλετε νά έδρατωθής και ή δική σας θρησκεία, νά... κάμτετε τό ίδιο, άντι νά... σ τ α υ ρ ώ ν ε τ ε τ ό ν ζ ο σ μ ά χ η ν !...

'Ενας γερούσιαστής εδήλωσε κάποτε στον Ταλλεϋράνδο, κατά τη διάκριση συζητήσεως, ότι οι πολιτικοί του λόγοι διεπνέοντο πάντοτε από την μεγαλύτερη ειλικρίνεια.

— Μά αυτό άκριβός είναι τό... έλάττωμά τους, άπήνησεν ό Ταλλεϋράνδος. Γιατί, φίλε μου ό Θεός έδωσε στον άνθρωπο τον λόγο γιά... νά κρούη τά διανοήματά του!

'Ο Ναπολέων κάποτε ενώπιον πλήθους αλλοζών άρχισε, με τό γνωστό άπότομο ύφος του νά επιτίθεται δομύτατα έναντιον τού Ταλλεϋράνδου. 'Ο Ταλλεϋράνδος, καθ' όλο τό διάστημα που μιλούσε ό Άυτοκράτωρ, τον άκούε άσυγχρότητος και χωρίς νά τον εγκαταλείπη τό περιήμο ειρωνικό χαμογέλο του. 'Όταν όμως ό Ναπολέων έκίνησε νά φύγη, ό Ταλλεϋράνδος έγώρησε προς τους συνθηρομένους αλλοζους και τους είπε άρκετά δυνατά:

— Τον άκούσατε, κύριοι!... Τι ζήμα αλήθεια είναι τόσο μεγάλος άνδρας νάχη... τόσο κακή άνατροφή!...

Τό μυαλό μου γούσε...

